

IVONA BŘEZINOVÁ

Holky na vodítku

Jmenuji se
Alice

Jsem
narkomanka

ALBATROS

Jmenuji se Alice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Ivona Březinová
Jmenuji se Alice – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Holky na vodítku

I V O N A B Ř E Z I N O V Á

Jmenuji se

Alice

Jsem
narkomanka

ALBATROS

Za pomoc při realizaci knih z cyklu Holky na vodítku děkuji MUDr. Karole Haasové, MUDr. Pavlíně Noskové, MUDr. Richardu Zajícovi, MUDr. Petru Žižkovskému, pracovníkům DROPINu, zvláště paní Simoně Sedláčkové, a řadě „tápajících“, kteří si prošli, nebo ještě procházejí svým peklem. Přejme si, aby těch, kteří budou „tápat“ i nadále, bylo co nejmíň.

Autorka

1.

Jmenuji se Alice... a jsem narkomanka. A jsem ráda, že to o sobě už dokážu takhle napsat, přiznat si to.

Říká se, že fet člověku vymyje mozek, a já mám pocit, že teprve teď, když jsem po dvou letech začala abstinovat, mám konečně jasno. Dřív jsem tápala, a bylo snadný zahnat mě do kouta, teď vím, že z toho kouta chci ven. A proto prý v sobě musím najít všechny ty bludný kořeny, který jsem překročila, a některý jsem překročila už hodně dávno.

Mateřská škola mě naučila soutěžit. Měla jsem pocit, že kdybych chleba s odpornou tvarohovou pomazánkou nesnědla jako první, tak bych neobstála. Taky jsem, pokud si dobře vzpomínám, nikdy nestála frontu na záchod, prostě jsem vždycky čurala první. A první jsem odevzdávala obrázky, z kterejch nikdy nebylo poznat, co jsem vlastně nakreslila. Měli jsme paní učitelku Helenku, ta mě pokaždý chválila, protože mi nikdy nemusela zavazovat tkaničky u bot ani po mně splachovat záchod. Byla jsem prostě samostatná, rychlá a na svůj věk dost spolehlivá. Snad i to rodiče přesvědčilo, aby do mě vkládali velký naděje.

Když mi byly asi čtyři roky, dostala jsem od staroušků (tehdy jsem jim tak ještě neříkala) dětskej lékařskej kufřík. Od té doby mi bylo nenápadně naznačováno, že budu doktorkou.

Postupem času, jak se zhoršovala otcova artróza a matce přibývalo žaludečních vředů, mi byla velkoryse poskytnuta volba mezi ortopedií a internou, načež jsem pak od svých deseti let trpěla zneklidňujícím pocitem, že se mezi těmito dvěma obory nikdy nedokážu rozhodnout. Máma radila soustředit se na chirurgii, ale hnusila se mi jak představa rozřezávání měkký tkáň žaludku, tak zvuky vrtačky obrušující nežádoucí výrůstky na kolenním kloubu.

Teoreticky jsem byla s problematikou chorob seznámená už v úplně raném věku, protože každodenní rodinné hovory na tohle téma u nás probíhaly na vysoký odborný úrovni s častým používáním latinských výrazů. Staroušky bolelo úplně všechno, a to i v době, kdy byli ještě úplně mladí.

Nechápala jsem ty jejich hovory. Jako by se vždycy chlubili, koho toho bolí víc a s kým je to vážnější. Dožadovali se vzájemného soucitu a ode mě očekávali málem profesionální pomoc a pochopení.

I při nejlepší vůli jsem je pochopit nedokázala. Co je to bolest, jsem znala jen z občasnejch odřenin kolen a od jehel injekčních stříkaček při povinném očkování. To ostatně byly moje jediný chvílky, který jsem strávila v ordinaci, a probíhaly tudíž dost dramaticky. Doktorů jsem se prostě bála a nechápala jsem, proč je naši dobrovolně vyhledávaj.

Teprve o hodně pozdějc, vlastně až tady v léčebně, jsem pochopila strach a beznaděj, od který vám může pomoci jen lékař. Možná proto jsem nejdřív jenom kouřila marjánku a polykala trip, protože dětskej strach z ordinace spojenej s injekční stříkačkou ve mně dlouho přetrvával.

Máma je (aspoň předpokládám, že s tím ještě ne-

sekla) učitelkou. Co si pamatuju, tak se celý dopoledne ve škole usmívala na svoje prvňáčky a hromadila v sobě nervozitu z jejich neobratného slabikování a zaprputilejších tvrzení, že dvě hrušky a tři hrušky jsou dohromady čtyři hrušky.

Odpoledne přicházela domů jako pochodující sopka a lávou svého vzteku smetla z cesty špatně srovnaný boty v předsíni, hrnky neumytý od snídaně i mou prosbu, zda bych, až si napíšu úkoly, mohla jít s holkama ven. Vzala si prášek na bolení hlavy a s povzdechem začala jednadvacetkrát za sebou opravovat kostřbatý tahy velkých psacích ká.

Táta je podnikatel a neodnaučitelný kuřák. Má stavební firmu a hlavu v oblacích (a teď nemyslím jen oblaka dýmu z jeho cigaret). Na zem, kde žije jeho rodina, shlédne jen kvůli konzultaci dávkování nově předepsaných léků a barvitému líčení právě vzniklých zdravotních obtíží.

Když mi bylo sedm, jemu už čtyřicet. Rozhlédl se a zjistil, že postavil dům (velkou vilu s třema terasama, čtyřma koupelnama, dvougaráží a krytým bazénem, z něhož se dá vyjít rovnou na zahradu), zasadil strom (tu borovici u plotu dokonce vlastníma rukama), a nezplodil syna. (Kdosi z jeho zahraničních partnerů mu u slivovice sdělil, že dcera se nepočítá.) Tak se stalo, že se i přes matčiny protesty, že jí do čtyřicítky chybí jen kousek (přesněji tři roky to byly), narodil ještě Vilím.

Byl nedonošenej, měl těžkou novorozeneckou žloutenku a nějaký problémy s dýcháním. Ale byl to syn. Táta se ulehčeně vrátil do svých oblaků a nadále se už zas věnoval jen práci a pravidelným návštěvám svého lékaře. Jeho životní krédo bylo naplněno.

Vilímovy častý nemoci utvrdily mámu v přesvědče-

ní, že mít v rodině doktora je zapotřebí jako sůl. Nutila mě, abych bráchovi natírala dásně odporně vypadajícím fialovým roztokem a abych mu hadičkovou odsávačkou čistila nos, z čehož jsem se vyvlíkla až po třetím pozvracení. Taky pravidelný návštěvy kojenecký poradny mě nakonec minuly, protože se naštěstí konaly v době vyučování a máma jako učitelka chápala, že omluvenka z kojeneckého oddělení není pro holku z druhý třídy to pravý ořechový.

Někdy mi připadalo, že mámu štve moje přílišné zdraví a z-toho plynoucí neznalost lékařského prostředí. Od malička si mě představovala v bílém plášti (to taky bylo to jediný, co se uvolila mi vlastnoručně ušít ze zánovního prostěradla, protože bílej plášť tak malý velikosti prostě k dostání nebyl) a s hadičkami fonendoskopu kolem krku, jak kráčím dlouhou vykachlíkovanou chodbou a všichni se mi klaní a volají na mě: *Dobrý den, paní doktorko, Jak se vám daří, paní doktorko a Jsme vašimi dlužníky, paní doktorko.*

Byl bílý plášť, byl dokonce i fonendoskop zakoupený k mým narozeninám ve zdravotnických potřebách, jen ta dlouhá vykachlíkovaná chodba nebyla. A tak moje matka vymyslela, že mi dá v nemocnici chirurgicky odstranit mateřské znamínko velké jako čočka z nepříliš prosperujících zemědělských oblastí. Bylo na zádech a do svých deseti let jsem o něm nevěděla.

„To musí ven,“ řekla tehdy máma rezolutně.

„Myslíš, že je to nutný, Anuš?“ zapochyboval táta, toho času náhodou pod oblaky. „Přece jí kvůli tomu nebudou řezat záda?“

„Ty ses snad zbláznil,“ osopila se máma na tátu. „Prej řezat záda! Vždyť je to úplná maličkost. A to nevidíš, že je to znamínko přesně v místě, kde se jí jed-

nou bude zařezávat guma podprsenky? Kdyby se to tam delší dobu dráždilo, tak z toho holka jednou může mít rakovinu!”

„Mně se tam žádná podprsenka zařezávat nebude!” vykřikla jsem zoufale a bylo to vůbec poprvé, kdy jsem se odvážila hlasitě vzepřít matčinu okázale definitivnímu rozhodnutí.

Stála jsem si na svém i v okamžiku, kdy otec pod tlakem zvýšeného matčina hlasu přešel na její stranu a sliboval mi nové *in line* brusle a pak dokonce i to, že už nebudu muset příští rok chodit do hudebky na klavír. Nic se mnou nehnulo.

„Tak si dělej, co chceš,” křičela na mě máma. „Ale až umřeš na rakovinu, tak za mnou nechod!”

Tehdy jsem se rozhodla, že za ní opravdu nepůjdu, i kdybych měla lézt po zdi. A že jsem po tý zdi později lezla mockrát.

„Vidím, že ses přece jen do toho psychoterapeutického deníku pustila. Chvályhodné rozhodnutí,” vyrušil Alici ze psaní čísi hlas. To se doktor Bílek přišel podívat na jednu ze svých klopýtajících oveček.

Měl jich v bezděkovské léčebně momentálně dvánáct a všechny se jen tak tak držely na nohou. Nejen ty, co propadly drogám. Gamblerka, začínající alkoholik, nymfomanka, klaustrofobik, kluk, který si pro každou hloupost hned řeže zápěstí, holka po znásilnění... Všichni se tak moc toužili rozběhnout do světa, že je ty jejich nohy prostě neunesly.

Byl na ně smutný pohled, ale každý jejich nový krůček na vodítku přinášel doktoru Bílkovi radost. Jako teď. Nahlížel Alici přes hlavu s odrůstajícím dvojbarvným účesem a tu a tam jeho oči zachytily větu.

„Hlavně nespěchej,“ řekl pak usměvavě. „Nesnaž se všechno, co tě potkalo, pochopit hned. Dej si na čas. Já vím, že některé vzpomínky budou bolet, ale..“

„To nic, pane doktore,“ mávla Alice rukou a mimoděk se dotkla předloktí, jako vždy pečlivě zakrytého dlouhým rukávem a stále ještě rozbolavělého několika trvale hnisajícími abscesy po nečistých jehlách. „Já jsem na bolest zvyklá.“

Bílek jen povzbudivě pokýval hlavou. Za ta léta mu rukama prošly stovky narkomanů a on dobře věděl, že feťák zná spoustu bolestí. A většina z nich že se nedá jen tak otupit. Někdy naopak ještě narůstají.

2.

„Tak už máme doma gymnazistku, tatínku,“ řekla tehdy před dvěma a půl lety máma pyšně.

Tváří se, jako by to snad byla její zásluha, pomyslela jsem si. Vždyť jsem u přijímaček získala největší počet bodů ze všech, táta nemusel nikde nic podmažovat, jako třeba rodiče Andrey nebo Zory. Jenže staroušci to berou jako samozřejmost. Už od druhý třídy jsem se učila sama, nikdo se mnou nepsal úkoly ani mě nevodil ke škole, protože to se právě narodil Vilímk a máma skákala jen kolem něj. A skáče dodneška. Ani pozdějc jsem nepotřebovala vysvětlit ráz dvou koulí nebo valenční teorii protonů a elektronů. Prostě se mnou nikdy nebyla práce a oni si na to zvykli.

„Gymnazistku?“ opáčil táta roztržitě a zapálil si další cigaretu. „No jo, gymnazistku.“

Vypadalo to, že ani nezaregistroval, že jsem byla u přijímaček. Nadechla jsem se, že tátovi vysvětlím, že gymnázium, to je taková ta střední škola všeobecně vzdělávacího typu, která studenty připravuje na vysokou, a že do něčeho podobného před lety taky chodil, ale máma mě předešla.

„Tak jsi nám udělala radost, Alice, a s tatínkem jsme se rozhodli, vid', táto, a nekuř pořád,“ obrátila se k otci, „že ti pořídíme počítač, víš, abys jako měla svůj vlastní a nemusela ho mít dohromady s Vilímkem.“

Tak přece nějaký uznání, uvědomila jsem si potěše-

ně. Je to sice dárek spíš pro Vilíma než pro mě, ale aspoň mi ten spratek nebude mazat soubory. Co si člověk nezakódoval, to neměl.

„Tak co?“ dolehla ke mně mámina dychtivá otázka.

„Co jako?“

„No, co tomu říkáš?“

„Je to skvělý, fakt,“ rozehrála jsem se konečně. „Moc vám děkuju.“

„Počkej, a to ještě není všechno,“ pokračovala máma nadšeně. „To budeš koukat. Táta do toho koupil takovou tu elektronickou encyklopedii anatomie.“

„Anatomie?“ opakovala jsem v naději, že špatně slyším.

„No, aby ses mohla připravovat na tu medicínu už teď. To víš, to chce soustavnost. Na lékařskou fakultu jsou obtížné přijímačky a navíc je tam nepředstavitelný nával.“

„Hm.“ To kdyby řekla ve škole, tak se všichni smíchy potrhaj. Právě přišlo oznámení o přijetí na gympl, a máma už mluví o přijímačkách na medinu.

„Tak co je?“ dotírala dál máma. „Ty snad nemáš radost?“

„Ale jo. Já jen, že bych teď spíš potřebovala novou empétrojku.“

„Empétrojku? To snad nemyslíš vážně! Slyšíš to, táto, a nekuř pořád.“

„Bolí mě koleno,“ opáčil otec. „Myslíte, že bych si měl vzít ještě jeden ibalgin?“

„Ale vem si, co chceš,“ řekla máma nakvašeně. „Hlavně nekuř, nebo Vilímek zase dostane záchvat.“

Táta típnul rozkouřenou cigaretu a okamžitě si zapálil další. Když si to po chvíli přece jen uvědomil, prohlásil, že ještě musí něco zařídit v práci. Před odchodem

dem spolkl dvě křiklavě růžové tabletky a do ruky mi vsunul několik šustících bankovek.

„Na tu empétrojku,“ syknul tiše, aby to máma neslyšela. Jak ji oba známe, určitě by to považovala za vrcholně nepedagogické.

„Já chci taky novou empétrojku,“ vřísknul Vilím, který se nám neočekávaně vynořil pod rukama.

„Dostal jsi ji před měsícem,“ usadila jsem ho.

„No a?“

„No bé!“

Tátu z toho očividně rozbolelo i druhý koleno a rezignovaně znovu sáhl do peněženky.

Vrcholně nepedagogické, pomyslela jsem si. Ale fakt je, že až do večera byl od bráchy pokoj.

Máma spolkla paralen a usadila se nad písanky plný kaněk. Když měla opraveno, začala psát úkol s Vilímem. To bylo vždycky lepší zmizet co nejdál. Nejlepší snad na jeden ze zemskejších pólů.

Vilím napsal první písmenko a máma řekla, že je to *dost děsné*. Vilím napsal druhý písmenko a máma řekla, že je to ještě horší. Než byli na konci linky, byl chudák Vilím *škrabal obecný, nemotora liknavá a budižkničemu*, kterému se ani v její vlastní třídě drzých ignorantů nikdo nevyrovná.

Zavřela jsem dveře a nasadila si starýho chrčícího dobráka walkmana.

Alice zaklapla deník a do dvojbarevných vlasů si nasadila sluchátka vypůjčeného walkmana. Ostré tóny jakéhosi *hauzíku* ji znovu vrhly na špičaté útesy toho skalnatého ostrova, který se tak bolestně pokouší opustit. Možná ho už opustila, aspoň zatím. Ale na jak dlouho?